

SZAKMAI, VEZETŐI PROGRAM

A

HAJDÚDOROGI GÖRÖG DEMETER MŰVELŐDÉSI HÁZ

2014-2019 IDŐSZAKRA SZÓLÓ

STRATÉGIAI TERVE

1. A stratégiai tervezés célja

A stratégiai terv középtávú, 5 éves időszakot ölel fel. A művelődési ház minden szakfeladatát magába foglalja. A stratégia a jövőalkotás eszköze. Célja az intézmény középtávú célkitűzéseinek és szándékainak rögzítése, ezek megvalósításához szükséges anyagi és humán erőforrások számbavétele. A célok eléréséhez szükséges cselekvési program megfogalmazása.

2. A művelődési ház jövőképe

A közművelődési intézmény a következő 5 évben továbbra is fontos szerepet kíván betölteni a város kulturális életében, mint a szellemi élet központja.

A Görög Demeter Művelődési Ház fennállása több évtizede alatt tartalmi munkáját és tevékenységét mindig úgy alakította, hogy a helyi közösségi kultúra központja, a Hajdúdorogon létrehozott kulturális értékek bemutató helye, új értékek létrehozójának ösztönzője, a civil közösségek, az amatőr művészeti tevékenységek otthona és segítője legyen. Tevékenységével továbbra is hozzá kíván járulni a városban élő polgárok életminőségének javításához, a helyi társadalom fejlesztéséhez, a helyi és nemzeti kultúra hagyományainak éltetéséhez, értékeinek megőrzéséhez, ápolásához, a lokálpatriotizmus erősítéséhez.

A helyi társadalom dinamikájának pontos jelzője a közművelődés gyakorlatában megvalósuló közösségi aktivitás. Erősíteni kívánjuk szerepünket a helyi kultúra ápolásában, a helyi közélet szervezésében, a helyi igények szakszerű feltárásában és kielégítésében.

A közművelődési intézménynek a jövőben is az lesz a szerepe, hogy a lakosság széles részének nyújtsa a kultúra, különösen a társas közösségi művelődés, másrészt a kulturált társas együttlét lehetőségét. Az intézmény nyitottságát megőrizve

tevékenységét arra irányítja, hogy megismerje, adott esetben felismerje a még látens igényeket, s erre építve végezze munkáját. Ez természetesen csak akkor járhat sikerrel, ha az igény mögött felismerhetően ott van a pozitív értelemben felfogott érdek.

A humánerőforrás területén továbbra is fejlődőképes marad.

A költségvetési források továbbra is meghatározóak lesznek az intézmény működése szempontjából, de minden más lehetőséget /hazai és EU-s pályázati források, szponzorálás/ meg fog ragadni, hogy feladatellátásához és vállalásaihoz elegendő anyagi erőforrással rendelkezzen.

3. A közművelődési intézmény küldetésnyilatkozata

**„A Görög Demeter Művelődési Ház több mint egy hely, több mint egy intézmény!
A kultúra területén létrejött helyi és nemzeti értékek otthona! ”**

Az intézmény határozott célkitűzése, hogy szolgáltatásaink bővítésével hozzájáruljon a lakosság önszervező és érdekvédelmi erejének növekedéséhez, összhangban a demokratikus gondolkodásmód XXI. századi célkitűzéseivel.

Hitvallásunk, hogy a kultúra növekvő erőforrás, amennyiben hozzájárul ahhoz, hogy életünkben a mennyiség helyett a minőség domináljon; ha éltetjük, őrizzük és ápoljuk hagyományainkat; valamint, ha hangsúlyt helyezünk az élő kultúra közvetítésére.

Tudásunk legjavával mi ezen és ezért dolgozunk!

4. Stratégiai célok

- Hajdúdorog városban élő polgárok életminőségének a közművelődés eszközrendszerével történő javítása, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének és a permanens művelődés biztosítása.
- A közművelődés eszközrendszerével a kreatív ipar fejlesztése.
- Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés, a kulturális tevékenységekben való részvétel erősítése.
- A munkahelyi csapatépítés, a működési feltételek és a szakmai tevékenység fejlesztése.

- A helyi és nemzeti kultúra értékeinek bemutatása, megismertetése /különösen a felnövekvő generáció körében/.
- Az amatőr alkotó és művelődő közösségek tevékenységének támogatása.
- Az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével segítségnyújtás a csoportok, közösségek működési feltételeinek kialakításához.
- A városban, illetve az intézmény keretei között működő alkotó közösségek számára bemutatkozási lehetőség biztosítása, tevékenységük népszerűsítése.
- A településen, illetve a térségben működő, elsősorban kulturális és ifjúsági civil szervezetekkel történő kapcsolatépítés. Velük együttműködve programok, rendezvények szervezése.
- Kulturális partnerek felkutatása, megnyerése.
- A kreativitást, kvalitást és a kohéziót fejlesztő közösségi művelődési kezdeményezések felkarolása, közösségépítés.
- Az intézmény egységes arculattervének és kommunikációs rendszerének fejlesztése.
- A Görög Demeter Művelődési Ház tevékenységének minél szélesebb körben történő megismertetése, az intézmény honlapjának elindítása.
- Kulturális kerekasztal létrejöttének kezdeményezése és elindítása. A város éves rendezvény naptárának összeállítása.

5. Helyzetelemzés

5/1. A makro-környezet bemutatása

Politikai tényezők

- A közművelődési intézmények működését a jelenleg hatályos törvények, rendeletek, jogszabályok határozzák meg.
- Törekvés a nemzeti értékek és érdekek jelentőségének megerősítésére.
- Országos szinten nincs igazán operatív szintű céltudatosság a szakterületen. Az intézményrendszer kérdéskörébe tartozó egyes problémák megoldása ad-hoc jellegű, vagy helyi jelentőségű.
- A kulturális politika nem teremti meg az esélyegyenlőséget.

- A szakma érdekérvényesítő ereje és lobbitevékenysége gyenge.
- A közigazgatási és szakterületi átalakulás folyamata erős bizonytalanságot kelt az érintett intézmények körében, ugyanakkor az átalakulásokat levezénylő szervek törekszenek a folyamatosság biztosítására.

Gazdasági tényezők

- A recesszió hatása a költségvetésre, fenntarthatóságra jelentős bizonytalansági tényező.
- A költségvetés nem tud lépést tartani a növekvő kiadásokkal, így nőtt és folyamatosan nő a helyi támogatások aránya, egyre jelentősebb a települések saját kulturális finanszírozási gyakorlata.
- Bővülő kínálat, a gazdasági fejlődés irányváltása; a gazdaságban az ipar elsődlegességét felváltotta a szolgáltatói szektoré, megteremtve az élménygazdaság alapját.
- Kialakult a kulturális termékek, szolgáltatások versenye; a kulturális kínálat a sokszorosára nőtt.
- Piac-orientáltság megjelenése az intézmények működtetésében.
- A szabadidős tevékenységek kínálatának bővülésével megnőtt a kulturális tevékenységek konkurenciája.
- Az állam igyekszik kivonulni a fenntartási kötelezettségei alól, ugyanakkor a települési önkormányzatok anyagi kerete szűkül.
- Növekvő árak, ezzel szemben a résztvevők gazdasági helyzete romlik, így csökken a fizetőképes kereslet.
- Jelentősen nőtt a pályázati források elérhetősége (többcsatornás finanszírozás).
- A pályázatok fenntartási kötelezettsége folyamatos és elemi érdek is, azonban ez magával hozza az üzemeltetési kiadások növekedését.

Társadalmi tényezők

- A társadalom individualizálódása, atomizálódása, mint jelenség hatással van az intézményekre is.

- Az igények változnak; a kulturális kínálaton belül átstrukturálódás megy végbe, csökken a hagyományos és a „magas” kultúra, és nő a tömegkultúra relatív súlya.
- Csökken a kultúra „szaklárís” jellege; maga a befogadás már kevésbé ünnepélyes és kivételes.
- A nemzeti és helyi értékek felértékelődése, a lokális tényezők fontossága, és ennek egyre erősebb társadalmi tükröződése.
- Az értékek mellett az „értéktelen” tartalmak nagy mennyiségű megjelenése.
- Megnő az egyéni tájékozottság fontossága; az azonnali információhoz jutás igényének társadalmi megjelenése, a praktikum előtérbe helyeződése.
- A szolgáltatások színvonal-emelésének egyre erősebb társadalmi elvárása.
- Az új generációk a média által szocializálódnak.
- A fiatal generációk új közösségépítési szokásokat alakítanak ki, és használnak.
- Nő a társadalmi egyenlőtlenség mértéke; aki az élménytársadalomból, a tömegkultúrából is kimarad, az még inkább kirekesztettnek érezheti magát.

Technológiai tényezők

- Az információ az egyik legfontosabb erőforrássá vált a világban.
- A világ technológiai fejlődése folyamatos követést, stratégiai válaszkészséget, innovációt igényel.
- Nő az otthon eltölthető szabadidő vonzereje; a tévécsatornák bővülése, a számítógépek, az internet csatlakozás otthoni terjedése megemeli a tévézésre és a számítógépezésre fordított időt.
- Nő a háztartások audio-vizuális eszközökkel való felszereltsége; az otthoni kulturálódás, a filmvetítés, a zenehallgatás lehetősége is a kultúraközvetítő intézmények szolgáltatásaival konkurál.
- A községek, kisvárosok közművelődési intézményeinek technológiai felszereltsége elmaradott, olykor alulmarad egy modern háztartás felszereltségétől.

5/2. A mikrokörnyezet bemutatása

A kultúra nem leválasztható a mindennapi társadalmi és gazdasági gyakorlattól, mert hatása a legszélesebb körben érvényesül; nem csupán szabadidős tevékenységek, hanem a társadalom egészét és a munka világát is áthatja.

Hajdúdorog város közművelődési intézménye azon szerencsés létesítmények közé tartozik, amely a rendszerváltozást követően is fennmaradhat annak ellenére, hogy voltak, akik kétségbe vonták szükségességét. A közművelődési intézménynek van létjogosultsága, mert működésére társadalmi igény mutatkozik, amelyhez az irányító és felügyeleti szerv nyújt anyagi és erkölcsi támogatást.

A művelődési ház kihasználtsága jónak mondható, így gyakran logisztikai problémát jelent a látogatók, közösségek, civil szervezetek igényeinek kiszolgálása. Az elmúlt évek alatt sajnos nem történtek olyan infrastrukturális fejlesztések és beruházások, amelyek ezen a helyzeten javítani tudtak volna.

Hozzáférhetővé váltak ugyan uniós források, azonban az itt vállalt feladatok, tevékenységi formák fenntartása további források biztosítását eredményezi, és ha a feladatok ellátására nem nyílik ismételten EU-s forrás, akkor ez tovább súlyosbítja mind az intézmény, mind a fenntartó helyzetét. Ennek ellenére az egyre szűkülő költségvetési források megkövetelik az intézménytől, hogy a pályázatok által megszerezhető pénzforrásokra nagy hangsúlyt fektessen. Ehhez természetesen szükség van az irányító és felügyeleti szerv kötelezettségvállalására, illetve a kultúrabarát, pozitív hozzáállására.

A város többfunkciós közművelődési intézményének falai között - fennállása 55 éve alatt - generációk nőttek fel, repültek újtukra a kiscsoportokból, közösségekből és mindazon tevékenységi formákból, melyekbe különböző életkorban léptek be az önművelés, alkotóvágy, információszerzés és szórakozás iránti vágy igényével.

Mindenkor nagy a szerepe annak, hogy az intézmény a társadalom egyéneinek, közösségeinek elvárásaihoz igazodva kínálja szolgáltatásait, nyújtson különböző tevékenységi formákat, de ugyanilyen fontos, hogy az irányítószerv által támasztott igények is maradéktalanul teljesítésre kerüljenek. A közművelődési intézmény éves munkaterve mindezek figyelembevételével kell, hogy elkészüljön. Az éves munkaterv - a fenntartó jóváhagyását követően - tulajdon képen az intézmény aktualizált

rövidtávú stratégiai terve, mely igazodik a külső és belső környezeti hatásokhoz, illetve figyelembe veszi az aktuálisan rendelkezésre álló erőforrásokat.

6. Az intézmény SWOT analízise

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> • Alapító okirat • Hajdúdorog Város Önkormányzat Képviselő-testülete által megalkotott és elfogadott - Közművelődési rendelet • kultúrabarát önkormányzat (Képviselő-testület) • éves költségvetési forrás • nyertes projektek (hazai és EU-s pályázatok) • van(nak) közművelődési feladatellátást szolgáló épület(ek) (intézmény) • munkavállaló, látogatóbarát vezetés • felkészült, hivatástudattal rendelkező szakemberek • innovatív, minőségi közművelődési feladatellátás • biztosított a szakemberek továbbképzése • biztosított a munkavégzéshez megfelelő környezet • törvényi és jogszabályi elvárásoknak megfelelően elkészített, illetve összeállított dokumentumok, szabályzók megléte • éves munkaterv elkészítése (irányító és felügyeleti szerv által jóváhagyva) • áttekinthető, színvonalasan összeállított éves beszámoló (irányító és felügyeleti szerv által jóváhagyva) • megfelelő archiválási munkálatok • nyitottság és rugalmasság • színes, látogatott programok, szolgáltatások és tevékenységi formák • kulturális értékeinket népszerűsítő gyermek, és felnőtt rendezvények, kiállítások • színvonalas, egyedi meghívók • kiváló közösségi élet • színvonalasan működő amatőr művészeti csoportok • kimagasló hagyományápolás (nemzeti és 	<ul style="list-style-type: none"> • a sokrétű feladatellátáshoz kevés a humánerőforrás • szakember hiány (közművelődési szakember, informatikus, marketing szakember) • költségvetési forráshiány • gyakori a munkavállalók túlterheltsége • nehezen biztosítható a dolgozók rekreációja • az erkölcsi elismerés mellett nincs anyagi ösztönző erő (premizálás hiánya) • a munkavállalók alacsony jövedelmi szintje • közcélú, közhasznú munkavállalók (néhány hónap foglalkoztatás) • idegen nyelv ismeretének és használatának hiánya • infrastrukturális és technológiai elmaradottság (épület, bútorzat és technikai eszközök romló állaga) • csak részben megoldottak a raktározási lehetőség • nem kielégítő működési feltételek: helyhiány, zsúfoltság • kevés az ifjúság körében végzett szabadidős szolgáltatások köre • fizetőképes kereslet hiánya a belépődíjas rendezvények iránt • a marketing és PR tevékenység alacsony szintű • intézményi honlap hiánya • esetleges a szolgáltatások, tevékenységek elemzéséhez szükséges adatok gyűjtése • nem megfelelő a látogatók, résztvevők körében végzett elégedettségi szintet mérő, illetve a látens igényeket felmérő kutatás • társintézmények gyenge térségi, megyei, és országos együttműködése

<p>helyi értékek átadása, múzeumpedagógiai foglalkozások gyerekeknek és felnőtteknek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • filmszínház működtetése • ifjúsági pont működtetése (közösségi játékok és internet hozzáférés biztosítása) • jó munkakapcsolat a művelődési ház keretei között tevékenykedő közösségekkel, a helyi civil szervezetekkel, oktatási-nevelési intézményekkel 	
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • EU-s és hazai pályázatokon való részvétel • folyamatos pályázati aktivitás • támogatók és szponzorok felkutatása • közösség építés • az intézmény keretei között működő közösségek, csoportok támogatása, feladatellátásuk további segítése • helyi értéktár és éves rendezvény naptár összeállítása • kreatív ipar fejlesztése • a már jól működő és népszerű programok, rendezvények innovatív fejlesztése • új szolgáltatások, tevékenységi formák bevezetése • imázs építés • a minőségi közművelődési feladatellátás fenntartása • jobb együttműködés a térségben működő társintézményekkel és kulturális civil szervezetekkel • a szakalkalmazottak továbbképzésének, szakmai fejlődésének biztosítása • a szakmai végzettséget nem igénylő feladatok közhasznú foglalkoztatással való megoldása 	<ul style="list-style-type: none"> • konkurencia a kulturális szolgáltatások területén • a közművelődés olyan, mint a 'foci' – mindenki ért hozzá • időben és térben összeeső programok, rendezvények mind helyben, mind térségi szinten • a média elszívó hatása • a kulturális fogyasztásban tovább nő a passzív tevékenységek köre • kulturális esélyegyenlőtlenség • az önkormányzat szűkös forrása az intézmény finanszírozását is negatívan érinti • tartós forráshiány • kiszolgáltatottság a pályázati forrásoknak, a pályáztatás mechanizmusának megváltozása • kulturális beruházások elmaradása • az infrastruktúra és technológia további romlása • a szolgáltatási díjak emelése, tovább csökkenti a fizetőképes keresletet • a humán erőforrás számának további csökkenése

7. A közművelődési intézmény számára megfogalmazódó legfontosabb vezetési elgondolások, feladatok:

Célom a helyi kulturális élet és értékek felé nyitott, közművelődési intézményi ellátás, szolgálat biztosítása.

Közművelődési intézményként a sajátosan vállalt közösségi-, művelődési tevékenységek megvalósítása.

A település kulturális életének egyik szervezőjeként, kulturális intézményeként felvállalva, az igényként megfogalmazódó községi események, rendezvények kulturális programjait.

Kölcsönös partneri kapcsolatot tartani a helyi kultúráért munkálkodó minden közreműködővel.

Ennek megfelelően:

- A település környezeti, szellemi, művészeti értékeit és hagyományait éltetve, gazdagítva tevékenykedni.
- A közösségfejlesztő, közösség gondozó, az értékes szabadidős lehetőséget, és az értéket képviselő, közvetítő tevékenységek igény szerinti támogatása - kiemelten a fiatal és idős korosztály részére.
- Az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása - különös tekintettel a fiatal helyi, az elszármazott egyénekre és tehetségekre.
- Mint kulturális közintézménynek a jövőben is előtérbe kell helyezni a felzárkóztatást, az életesélyt javító lehetőségek megteremtését.
- A hagyományos községi események, alkalmak kulturális teendőinek igényes magas színvonalú ellátása mellett, a településen szerveződő közösségi kezdeményezések szakmai támogatása, igény szerinti koordinálása és segítése.
- A helyi társadalom kulturális életében koordinatív feladatok vállalása, éreztetni a nyitott partneri szakmai segítségadás és elvárás szándékát.
- A helyi kulturális életet színesítő művelődési szokások támogatása, gondozása, új kezdeményezések segítése. Az önkormányzati, intézményi, egyházi, szerszervezeti, vállalkozói, egyéni tevékenységek igény szerinti támogatása, munkakapcsolatok gondozása és erősítése.
- Az intézményi feltétel rendszer függvényében, illetve társrendezőket bevonva, mecénásokat keresve komplex, rendszeres, újszerű, művelődési lehetőségeket kínáló alkalmak, kulturális események és programok megvalósítása.

- A helyi társadalom kapcsolatrendszerében, közösségi életének érdekérvényesítésében az intézmény továbbra is partner kíván lenni.
- Fontos, hogy a művelődési ház továbbra is minden értéket képviselő tevékenység, esemény és a helyi társadalom közösségi életét erősítő kezdeményezés, folyamat támogatója legyen.
- A tervezett programok, rendezvények megvalósítása és a feltételrendszer javítása érdekében pályázati lehetőségek nyomon követése, projektek készítése.
- a „HATSZÍNVIRÁG” elnevezésű EU-s projekt szabályszerű megvalósulásához nélkülözhetetlen koordinációs feladatok ellátása. A pályázat szakszerű elszámolása, és felkészülés a fenntartási időszak kihívásaira.

Összegzés

Az itt felvázolt stratégiai terv az intézmény és az irányítószerv számára is világossá teszi az elkövetkező öt év legfontosabb feladatait. Ennek következtében az ad hoc döntések helyett stratégiai döntések születnek, a feladatok megoldása során erősödik az intézmény szakmai pozíciója, és reményeink szerint a pénzügyi helyzete is.